

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izveniški tedelje in praznike. — Inserati do 30 petič 3 Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, večji inserati petič vrsta Din 4.—. Popusti po dogovoru. In eratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 144.— Din, za inozemstvo 300.— Din. — Rokopisi se ne vračajo. — Naše telefonske številke so: 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.

Grški mobilizacijski načrt ukraden

Sovjetski poslanik v Atenah izginil z grškim mobilizacijskim načrtom, ki so mu ga izročili trije višji oficirji

Atene, 13. novembra. V grških vojaških krogih je nastalo veliko razburjenje, ker je izginil celokupni mobilizacijski načrt, ki je bil spravljen v tresoru glavnega generalnega štaba. Oblasti si sprva niso mogle pojasniti, kako je bila tatvina sploh mogoča, poznejša preiskava pa je ugotovila, da je v zadevo zapleteno tudi sovjetsko poslanstvo v Atenah. Nedavno je bil imenovan za sovjetskega poslanika v Atenah Grigorij Ustinov, tri ure pred odkritjem tatvine mobilizacijskega načrta pa je brez sledu izginil. Ugotovljeno je, da je odpotoval v Turčijo in od tam v Moskvo, ne da bi bil morda odpoklican, niti ni svojega odhoda komurkoli pojasnil. To je vzbudilo sum, da je tudi on zapleten v tatvino mobilizacijskega načrta. Preiskava v tej smeri ni ostala brez uspeha. Včeraj so bili aretirani trije visoki oficirji, člani glavnega generalnega štaba, ki so imeli shranjen mobilizacijski načrt. Ugotovljeno je, da so bili v zvezi s sovjetskim poslanikom in da so mu dobavljali važne podatke o stanju grške vojske. Po daljšem oklevanju so končno vsi trije priznali, da so ukradli mobilizacijski načrt. Izročili so ga sovjetskemu poslaniku, da bi ga prekopiral, vendar pa jih je ogoľufal in z originalnim načrtom pobegnil, ne da bi jim bil izplačal obljubljeno visoko nagrado. Aretirani oficirji so tudi izpovedali, da je imel sovjetski poslanik svoje tajne agente tudi na angleškem, italijanskem in francoskem poslanstvu. Grški listi o aferi ne smejo ničesar poročati, kljub temu pa se je vest o tatvini mobilizacijskega načrta kmalu razširila in zbudila na-ravno veliko senzacijo.

Kongres italijanskih dijakov v Pulju

Italijanski dijaki za poitalijančevanje slovenskega življa — Osnovnanje akademske legije za obrambo meje

Trst, 13. novembra. V Pulju se je vršil kongres fašističnih vseučiliških dijakov iz Julijske Krajine in Zadra. Na kongresu je bilo sprejetih več sklepov, m. dr. tudi ta, da prevzemajo vseučiliški dijaki obveznost, organizirati energično propagando za poitalijančevanje in pofašistenje neitalijanskih elementov v obmejnih krajih. Posebna resolucija poziva vlado, naj osnuje v Trstu univerzo, da bi bili neitalijanski dijaki iz Julijske Krajine tako prisiljeni posečati to univerzo in da bi ne hodili več na študij v Jugoslavijo. Kongres je ob koncu sprejel naslednjo resolucijo:

»Fašistični dijaki iz Julijske Benečije in Dalmacije, zbrani na svojem

kongresu v Pulju, obnavljajo prisego, da se bodo borili ter zmagali, ako bo treba, tudi umrli za sveto zadevo italijanske Dalmacije.

Resolucija vsebuje tudi sklep, da se osnuje posebna akademska legija narodne milice, sestavljena iz vseučiliških dijakov, ki bo imela svoje kohorte v Gorici, na Reki in v Zadru in ki bo skrbela za varstvo obmejnega ozemlja ter v potrebi branila tudi mejo. Sedež te legije bo v Trstu. Tazen tega je bil sprejet poseben organizacijski načrt z iredentističnimi cilji. Vsa akcija se bo vodila iz Pulja. Prihodnje leto se bo kongres italijanskih vseučiliških dijakov vršil v Zadru.

Madžarski optimizem na trhljih nogah

Angleški glas o bojevitosti Madžarske, ki se preveč zanaša na podporo Anglije

Beograd, 13. nov. »Manchester Guardian« z dne 7. tn. objavlja dopis svojega budimpeštanskega dopisnika, ki pravi med drugim:

»Ni si mogoče zamisliti večjega kontrasta, kakor je kontrast med pesimizmom Dunaja in optimizmom Budimpešte. Dočim gleda Avstrija skrajno skeptično na svojo gospodarsko bodočnost, srečaa na Madžarskem, katere položaj je mnogo slabši od avstrijskega, povsod največji optimizem. Ta optimizem je v tesni zvezi s politiko. Avstrija vidi svojo rešitev samo v združitvi z Nemčijo. Madžarska nima takega upanja, a vendar je mnogo bolj optimistična. Zato tudi prav nič ne stremi po gospodarskem sporazumu s sosedi. To razpoloženje Madžarske se ne bo izpremenilo dotlej, dokler bo verjela, da je Anglija na tistem naklonjena madžarskim aspiracijam. Nekateri grede celo tako daleč, da verjamejo, da lahko računata Madžarska pri rešitvi mirovnih pogodb na oboroženo po-moč Anglije.

Sodba Hlinkove stranke o novi češkoslov. vladi

Zadnje volitve pomenijo preokret na desno — Socijalisti lahko vstopijo v vlado, toda brez odločilnega vpliva

Praga, 13. novembra. Poslanec Hlinkove klerikalne stranke dr. Stefan Poljak priobčuje v zadnji številki »Trenčana« zanimiv članek o vstopu čeških socialstov v bodočo vlado. Pri zadnjih volitvah so dobili socialisti 100 mandator. Dr. Poljak piše med drugim:

Zelo različno se presoja možnost vstopa socialističnih strank v vlado. Položaj je zdaj drugačen, nego je bil l. 1920. Dočim so imeli takrat socialisti večino v vladni večini sami, bi imeli zdaj manjšino in protijamstvu meščanskih strank bi ne mogli majorizirati večine. Možnost političnih kompenzacijskih kupčij med poedinimi vladnimi strankami je vedno odprta, toda koalicijska mnogih strank je manj radikalna kot koalicijska manjše in homogenejske stranke, ker se je težko sporazumeti glede programa. Zato ne morem odobravati trditve, da pomenijo zadnje volitve preokret na levo, kajti faktično lahko govorimo o preokretu

na desno. Odločilna je v tem primeru smer druge internacionale, ki se je postavila na kompromisno stališče. V to jo sili povsod položaj državnih financ, ker mora računati z realnostjo in opustiti politične in druge eksperimente.

Kar je v socialističnem programu socialnega značaja, kakor zaščita malega človeka, delavca in kmeta ter podpiranje slabih, za to so delovale tudi doslej krščansko socialne stranke in vstop socialstov v vlado bi na njihovem delovanju ničesar ne izpremenil. Kar je pa pri socialističnih strankarskega ali bojnega značaja proti drugim razredom in kolikor zadeva to interese državnih financ, postane samo po sebi brezpredmetno, ker naleti na energičen odpor drugih strank. V splošnem interesu bo potreben pismen sporazum. Socijalisti bi lahko vstopili v vlado, toda samo brez moči in odločilnega vpliva.

Odlikovanje

Beograd, 13. novembra. Današnje »Službene Novine« objavljajo ukaz, s katerim je odlikovan operni pevec ljubljanske opere g. Leopold Kovač z redom sv. Save IV. stopnje. Z redom sv. Save II. stopnje je nadalje odlikovan prof. Fran Suklje.

Proslava osvoboditve Subotice

Subotica, 13. novembra. AA. Danes ob 9. je bila v vseh subotičkih cerkvah slovesna služba božja v proslavo obletnice dneva, ko je srpska vojska vkorakala v mesto in ga osvobodila. Vse mesto je v zastavah. Po ulicah je videti veliko Bu-njevcev, ki slavijo ta dan kot velik praznik. Svečani službi božji v katoliški in pravoslavni cerkvi so prisostvovali komandant divizije Radosavljevič, predsednik občine in številne ugledne osebnosti. Ob 10. dopoldne je bilo rezanje kolača na slavi 34. pepolka, ki je pred 11 leti prvi vkorakal v Subotico. Popoldne bo v vojašnici velika ljudska veselica.

Rumuni o italijanski politiki

Bukarešta, 13. novembra. AA. »Indenpendence Roumaine« in »Lupta« zavračata na zelo oster način pisavo rimskega lista »Popolo d'Italia« o stališču Male antante napram madžarskim reparacijam. Lista ugotavlja, da se Mussolini čimdalje bolj oddaljuje od svojih bivših zaveznikov in da se skuša približati svojim bivšim sovražnikom, zlasti v vzhodni Evropi. Čedalje bolj se sliši njegovo neprestano rožljanje z orožjem. Prvi list smatra pisavo lista »Popolo d'Italia« za provokacijo in predlaga, da bi se morali enkrat za vedno urediti odnosi med Italijo in Rumunijo. »Lupta« pa je mnenja, da igra Mussolini dvolično vlogo, ki postaja smešna.

Demonstracije pred jugoslovenskim poslanstvom v Rimu

Rim, 13. novembra. Včeraj dopoldne je priredila večja skupina rimskih vseučiliških slušateljev pred jugoslovenskim poslanstvom na trgu Borghese demonstracije zaradi zadnjega protitalijanskega incidenta v Beogradu. Dijaki so med preprečevanjem fašistične himne v sprevedu odšli pred jugoslovensko poslanstvo, kjer so vzklikali proti Jugoslaviji. Policija je množico razgnala.

Italijanski kapetan pobegnil z neplačanim blagom

Sužak, 13. novembra. V noči na ponedeljek je iz suške luke na zagoneten način pobegnila proti Italiji motorna jadrnica z desetimi vagoni drv. Neka suška trgovina z drvmi je namreč prodala trvdki Aldo Felizatti iz Codigora pri Raveni 30 vagonov drv. Del teh drv je bil vkrcan na jadrnico »Edmondo Rossino«, last kapitana Ameriga Felizattija. Jadrnica pa je v noči od nedelje na ponedeljek v temi, ko je po vsem primorju vladalo deževno in viharno vreme, odplula iz luke proti Raveni, ne da bi kapitan plačal drva, pristajške in carinske takse. Oškodovana trvdka bo skušala sedaj potom italijanskega in našega konzulata iztirjati plačilo za prodana drva.

Proslava avstrijskega državnega praznika

Član »Heimwehra« usrelil pristaša republikanskega »Schutzbunda«

Dunaj, 13. novembra. Dočim se je v vseh zveznih deželah mirno proslavil včerajšnji državni praznik, poročajo iz Dunajskega Novega mesta o precejšnjem razburjenju v taboru socialnih demokratov in v krogih »Heimwehra«. V Katzelsdorfu pri Dunajskem Novem mestu sta se sporekla član »Heimwehra« Vukič in pristaš republikanskega »Schutzbunda« Bernhard, pri čemer je Vukič po kratkem prepriu ustrelil Bernharda. Zaradi tega incidenta so krožile sročj govorice o večjih pripravah za spopad med Heimwehrovci in Schutzbundom. Duhovi pa so se pomirili in bo prišla zadeva pred sodišče.

Celonočna seja angleškega parlamenta

Zakladni minister Snowden obtožen zaradi provizij bankam

London, 13. novembra. Več poslancev je obtožilo zakladnega ministra Snowdena, da je tajno s posredovanjem bank razpisal konverzjsko posojilo, za kar je moral plačati na bančnih provizijah 150.000 funtov šterlingov. Snowden je odgovoril, da ga je v to ravnanje prisililo težko stanje angleških financ.

London, 13. novembra. Davi ob 8.20 se je zaključila seja angleške zbornice, ki je trajala nepretrgoma vso noč. Zbornica je razpravljala o zakonskem načrtu za ureditev pokojnin vdovam. Debatu so zavlekli konzervativni poslanci, ki so se postavili na stališče, da je treba podrobneje proučiti ta zakonski načrt. Po govoru ministra za higijeno Greenwooda je bilo sklenjeno, da se bo nadaljevala razprava v ponedeljek zvečer ali pa v torek.

Henderson o splošni razorožitveni pogodbi

Potreba izpopolnitve Kelloggovega pakta — Britansko poslanstvo v Beogradu ne postane veleposlaništvo

London, 13. novembra. Na zborovanju društva za pospeševanje mednarodnih odnošajev je govoril med drugimi tudi zunanji minister Henderson ter poudarjal, da bo treba Kelloggovo pogodbo, če naj sploh kaj pomeni, prav kmalu izpopolniti s splošno razorožitveno pogodbo, ki jo bodo morale sprejeti vse vlade sveta. Napačen je upanje, da bo mogla bodoča pomorska konferenca rešiti veliko vprašanje razoro-

žitve. Pomorski razorožitveni konferenci bo morala slediti splošna pogodba, ki se bo nanašala na vsakovrstno vojskovanje.

Na vprašanje v spodnji zbornici, ali bo Anglija povzdignila zaradi zaslug Jugoslavije med svetovno vojno angleško poslanstvo v Beogradu v veleposlaništvo, je zunanji minister Henderson odgovoril negativno.

Nova borzna panika v New Yorku

Za 414 milijard dolarjev izgub na newyorški borzi

Pariz, 13. novembra. »Petit Parisien« poroča iz Newyorka, da je prišlo včeraj na newyorški borzi do novega poloma. V treh urah je menjalo last-nike 6.441.000 delnic. Mnogi papirji so dosegli včeraj najnižji tečaj, odkar vlada kriza na newyorški borzi. Izgube gredo v milijarde in znašajo po cenitvi borznih krogov nad poldrugo milijardo funtov (414 milijard dolarjev). Padec tečajev na včerajšnji borzi je bil tako nenaden, da so utrpeli velike izgube celo najprevidnejši borzijanci. Ni dvoma, da se skriva za temi manevri velika spekulacija, ki pa zaenkrat še ni povsem jasna, ker ne gre samo za papirje ene panoge ali industrijske skupine, marveč padajo papirji brez razlike.

Ponarejevalci ameriških čekov

Zagreb, 13. novembra. Danes se nadaljuje sodna razprava proti Vidu Galoviću in njegovemu sinu Franju, bivšemu franči-skanskemu patru in članu Orla, zaradi sleparij z ameriškimi čeki, o čemer se je svečano že precej pisalo. Kakor znano, so omenjeni trije obtoženci obtoženi, da so oškodovali več denarnih zavodov v Zagrebu in pokrajini za več sto tisoč dolarjev s ponarejenimi ameriškimi čeki. Prva razprava se je vršila že meseca marca in jo je sodišče odgodilo, da bi dobilo iz Amerike potrebne informacije o ponarejenih čekih, ker so uradniki v zagrebških bankah smatrali pri njihovem vnovčenju, da so pravi. Za razpravo vlada precej veliko zanimanje.

Usoda vojaškega begunca

Dunajsko Novo mesto, 13. novembra. Ko je prišel včeraj ob 20.47 direktni vlak iz Grada, so na tukajšnjem kolodvoru pri-nesli iz vagona moža, ki si je z žepnim nožem prerezal spodnji laket in je močno krvavel iz rane. Mož so z rešilnim vozomobilom prepeljali v tukajšnjo bolnico. Kakor

se izve, je samomorilni kandidat identičen s 24letnim v Gracu rojenim in v Salovec v Jugoslaviji pristojnim elektromehaničkom Ivanom Karlom Nemešem. Nemeš je vojaški begunec in je na Semmeringu vstopil v vlak brez voznega lista. Mož že dva dni ni vžil hrane in ko se je vozil sam v oddeku, je segel po žepnem nožu in si prerezal žile. Njegovo stanje je precej nevarno, vendar upajo zdravniki, da ga bodo ohranili živega.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 22.80—22.86 (22.83), Berlin 13.505—13.535 (13.52), Bruselj 7.9101, Budimpešta 9.8921, Curih 1094.4—1097.4 (1095.9), Dunaj 7.9529, London 275.80, Newyork 56.445, Pariz 221.66—223.66 (222.66) Praga 167.11—167.91 (167.51), Trst 296.11.

INOZEMSKA BORZE.

Curih: London 25.165, Newyork 516.025, Pariz 20.32, Milan 27.02, Madrid 72.60, Berlin 123.36, Beograd 9.1275, Praga 15.285, Bukarešta 3.08125, Budimpešta 90.20, Sofia 3.725, Varšava 57.85.

Št. 40990 — 29.

Pobiranje davščin na nezazidane parcele ustavljeno

Z ozirom na to, da se je pokazalo, da odmera novo vpeljanega davka na nezazidane parcele po mestnem gradbenem uradu ne odgovarja namenu občinskega obdavčenja, ne mojim navodilom, ustavljam začasno pobiranje te davščine. Plačilni nalogi naj se vrnejo najkasneje do 25. novembra 1929 gradbenemu uradu, pri čemer naj se pomisleki in ugovori napišejo na hrbet plačilnih nalogov. Posebna komisija gradbenega odseka občinskega sveta bo odme-ro pregledala, nakar bodo izdani novi plačilni nalogi.

Na ugovore, ki bodo predloženi po 25. novembru 1929, se ne bo oziralo ter obdrže nevrnjeni plačilni nalogi svojo moč.

V Ljubljani, dne 12. novembra 1929.

Dr. Danko Puc l. r., župan.

Tudi pri nas študira vedno več žensk

V štirih letih se je število študentk ljubljanske univerze skoraj podvojilo

Ljubljana, 13. novembra.

V zimskem semestru 1925-26 je štela naša univerza 84 rednih in 27 izrednih študentk, in sicer je bilo na filozofski fakulteti 52 rednih in 18 izrednih, na juridični 15 rednih in 9 izrednih, na medicinski 8 rednih in na tehnični fakulteti 9 rednih. Skupno je torej bilo na univerzi 111 študentk. V tekočem zimskem semestru pa šteje naša univerza že 158 rednih in 12 izrednih študentk, število rednih študentk na univerzi se je torej v 4 letih skoraj podvojilo. Če bo naraščalo v tej proporciji še naprej, kar ni izključeno, bodo študentke v enem desetletju prekosile po številu študente. Možna je to zato, ker statistika srednješolskega naraščaja kaže, da število srednješolskega naraščaja v še večjem razmerju, da se je število srednješolcev v zadnjih 4 letih skoraj potrojilo. In srednješolke prihajajo v vedno večjem številu na univerzo. Statistika sicer kaže, da naraščajo visokošolski študij komaj polovico abiturientov, ostala polovica gre v službe, kar pa ne velja za abiturientke, ter gre komaj tretina po maturi v razne poklice in najbrž komaj desetina v najnaravnejši poklic, ki je bil in ostane mati in gospodinja.

Nespametno bi bilo kljub temu trditi, da ženske ne spadajo na univerzo, ali celo v srednjo šolo, češ, da so to šole, ki izobražujejo in pripravljajo za poklice, ki niso ženskam primerni. Saj je 20. stoletje z vsvo kulturo in civilizacijo ustvarilo tudi moške poklice, ki so vse prej kakor naravni in jih izvršujejo moški, ki povprečno niso intelektualno, moralno in tudi fizično nič močnejši in bolj moški od povprečne ženske. Omenimo naj samo razne poklice v trgovini, v pisarnah, da ne govorimo o šolah, bolnicah in drugih humanitarnih in vzgojevalnih zavodih, kjer so se ženske moči celo bolj izkazale nego moške. Drugo je vprašanje, kakšne posledice bo imela emancipacija žensk v tem pogledu za poedince in poedince, predvsem pa za višje socialne skupine, kakor za narod, družbo sploh itd. Dvema gospodarjema služiti je res težko, biti dobra mati in gospodinja ter obenem dobra uradnica na pr. se zdi nam danes še paradokso, toda mnoge žene matere v praktičnih poklicih dokazujejo, da je tudi to mogoče. Pretirano tarna, da družina propada, ker se žena emancipira, pa izvira večidel iz nesodobnega pojmovanja družine. Kakor moški danes ni več takšen, kakor je bil pred 50 leti, tako tudi žena ne more za njim zaostajati, naj bo mnenje o razliki med obema kakršnokoli. Na je razlika med obema, ni dvoma, enako nedvomno pa je tudi, da je čas ženo spremenil ravno tako, kakor moža, da se žena z njim razvija v vsem paralelno, čeprav po svoje, svoji čisti prirodi primerno in v njenih mejah. Da se svet razvija v tej smeri, ni krivda moških, še manj pa seveda žensk. Razvoj gre svojo pot in nihče ga ne more ustaviti ali spremeniti. Kultura zapadnih narodov se je tako razcepila in diferencirala ter specializirala, da ji moški sam ni več kos. Ta razvoj je pritisnil tudi žensko, v svoj tok, in jo je vpregel v delo pri gradnji kulture. Kulturo je treba tu razumeti v najširšem pomenu. Kultura je vse to, kar človek stvarja kot duhovno bitje, to so vse njegove kulturne storitve, socialne, gospodarske in druge institucije in organizacije, ki jim pravimo kulturne v ožjem pomenu, kakor šole itd. Sem spadajo tudi tehnične in znanstvene institucije in vsem delom, — ki je z njimi v zvezi.

Današnja žena se udeležuje torej v najrazličnejših poklicih in se s tem sodeluje v človeški kulturi. Če bi kdo to

zavedel, bi bil pač slučajno Murgelj, ki je imel menda tremo.

Ampak Janezek zaide med iskanjem ugodnega zelišča med razne živali: osel, petelin, žaba, zajčica, medveda, medvedko itd. — prav zabavno in otroško posebno zanimajočo družbo. Ti mu povedo, kje je zelišče, Janezek ga prinese, kuhar ga umeši, Mucka se smeje, kralj pa imenuje Janezka za svojo zeta in prestolonaslednika.

Vmes plešejo kajzi pastir in kuharici ter zapoje originalen kvartet: petelin, žaba, medved in osel, ki mu dirigira zajec. Zal, da je v igrici tudi nekaj, recimo, političnih zafrkacij, ki jih deca ne razume, nekaj neokusnosti (lisanje šokolade s prstom, pretepanje s čevljem) in nekaj lirskih momentov, ki so deci dolgočasni. Vse to bi bilo treba črtati.

Janezka je igrala prav dobro in efektno gđ Vida Juvanova, Mucko ga šaričeva, kralja g. Kralj, čarovnico gđ. Rakarjeva, Pavliho, ki govori poslušalcem prolog in epilog, pa g. Jan. V manjših ulogah nastopa menda prav ves ansambl naše drame, toda največ učinkovitega humorja razvijata ga. Medved in osel, ki je izvrstna kuharica in g. Cesar, ki je imeniten kuhar. Posebej je omeniti žabo, g. Skrbniška, petelina, g. Sancina, medveda, g. Kavklerja, medvedko, g. Pluta, zajca, gđ. Slavčeva, nočnega čuvaja, g. Debovca, peka, g. Gregorina, kačjeja pastirja, gđ. Smrčkolovo in vilo g. Miro Danilovo.

Gledališče je bilo natisnjeno polno in živo kakor rojček panj. Odobravanja pa kolosalna.

»Beneška noč«. Nocoj ob pol 8 bo v operi premijera Joh. Straussove opere »Beneška noč«. Vprizoritev vsebuje poleg pretege dejanja, melodiozne melodije večno svežih, pristnih dunajskih valčkov. Opereto je muzikalno predelal priznani

komponist in dirigent E. W. Korngold in je v stalnem repertoarju dunajske državne opere. Sodelujejo gospe Poličeva, ga. Balakova, gđ. Strniševa ter gg. Drenovec, Gostič, Pešek, Povhe, Simončič, Rus, Jelenc, Sekula in drugi. Dirigent: g. Neffat, režiser: g. Povhe. Piese je nastudiral g. Golovin. Inscenacija po načrtih g. prof. Vavpotiča. Predstava se vrši izven abonmana.

Rihard Wagner, katerega grandiozno delo »Valquirac« vprizori naša opera v prihodnjih dneh, se je rodil l. 1813 v Lipkem ter umrl l. 1883 v Benetkah. Tekom svojega bogatega, plodonosnega življenja je ustvaril 11 velikih del, od katerih se poje »Valquirac« kot tretja opera tega velikega klasika na slovenskem odru.

»Velika abeceda« uspeha. Pri ljubljani in nadvse uspeha komedija se ponavlja danes zvečer za red B. Ostalemu občinstvu so na razpolago vstopnice pri večerni blagajni za običajne cene. V glavnih vlogah so zaposleni poleg g. Cesarja, ki igra dobrodušnega Topaza, gospe Nablocka, gg. Lipah, Zeleznik in drugi. Režijo vodi prof. Sest.

Defraudant Turk aretiran

Ljubljana, 13. novembra.

Včeraj smo poročali, da je policija izdala tirnico za trgovskim potnikom in inkasantom Antonom Turkom, zaposlenim pri podružnici trdnice Slinger v Slovenjgradu, ki je pomeveril okoli 80.000 Din in brez sledu izginil. Kakor nam poročajo, so Turka že prišli in zaprli.

Med vožnjo od Šoštana do Celja je Turka v vagonu opazil neki železniški prevodnik in opozoril nanj svojega tovariša P. ta pa orožniško patruljo, ki je slučajno z istim vlakom eskortirala tri begunce v Celje. Orožniki so izjavili, da nimajo pravice Turka aretirati, češ, da nimajo tozadevnega navodila, niti tirnice za njim v rokah. Zato je P. iz Zalka telefonično obvestil celjsko policijo, da se Turk vozi v Celje.

Na kolodvoru so Turka že čakali stražniki, toda mož je očitno zaslužil novarnost in ga ni bilo iz vagona. Končno je kot zadnji stopil iz vagona. Tedaj pa je stopil orožnik k njemu in ga vprašal: »Ali ste vi Anton Turk?«

— Da, je odgovoril Turk prestrašeno.

— Povejte, koliko ste pomeverili — je nadaljeval orožnik.

— Mislil, da okoli 20.000 Din, je priznal Turk skesan.

Orožnik ga je aretirat in izročil policiji, ki ga je prepeljala v zapor. Tam so ugotovili, da imajo re- opraviti s trgovskim potnikom Turkom. Policija ga je temeljito zaslišala in izročila sodišču.

Iz policijske kronike

Ljubljana, 13. novembra.

Danes je policija aretirala brezposelno alutkinjo Vladimiro B., ki je včeraj zapustila svojega gospodarja na Viču in mu v slovo odnesla lepo suknjo in več drugih stvari v skupni vrednosti 1000 Din. Prenosič je pri znani stranki, kateri je v zahvalo odnesla zlato uro in več drugih stvari v skupni vrednosti 800 Din. Priznate stranke so tatve ovdale policiji, ki jo je prišla in zaprla. Večino ukradenih stvari je našla policija v Zeleni jami.

Pred dnevi je policija prišla dva fantiča, ki sta po mestu v zabavo kradla kolesa. Na policiji sta tatvine priznala, izgovarjala pa sta se, da nista imela namena krasti, marveč jima je bilo največje veselje kolesa razdeliti. Policija ju je zavrnila izpušila.

Včeraj so našli na poti v Mestni log na travniku ležečega nekega mladeniča, ki se je zviljal v krčevitih mukah. Kralj njega je ležala stekleničica, iz katere je smrdelo po hloču. Bilo je takoj jasno, da je mladenič pil hloč in zato so pasanti pozvali rešilno postajo na pomoč. Mladeniča so prepeljali v bolnico, kjer so mu izprali želodec in je že izven nevarnosti. Ugotovili so, da gre za 20letnega Pavla K., ki je že delj časa brez posla in zaslužka. Mladenič je izpovedal, da je povsod sekal zaslužka, pa ga ni mogel najti. Zato se je naveličal življenja in v obup je pil hloč, ki ei ga je kupil za zadnjih 15 Din.

Posesnik Alojziju Kušarju, ki se je vračal te dni iz Lasanove gostilne zvečer precej okajen domov, sta se pridružil na poti proti Podutiku dva moška, ga spremlila in mu spomagal peljati kolo. Za ovinkom sta lopova s kolesom vred izginila. Kolo je bilo vredno 800 Din.

Delavec Kalman Kerenc je policiji prijavil, da je dal neki stranki v Linhartovi ulici shraniti 1000 Din, pa je nekdo dotični stranki denar odnesel, čeprav je bil skrit na dnu omare. Zanimivo je, da tat ni opazil 3000 Din, ki so bili v neposredni bližini.

Včeraj smo poročali o nekem V., ki je zelo nasilen. Fant je pretepal svojo ljubico in ji grozil, da jo ubije. Zato ga je policija zaprla. Medtem, ko je V. v zaporu, je prišla na policijo prijava, da je V. napadel z nožem in precej težko poškodoval tati Antona K., ki se je 10. tm. nič hudega sluteč vračal po Vodnikovih cestah domov.

Danes pomoči se je na Dunajski cesti pripetila avtomobilska nesreča. Ki sicer ni zahtevala človeških žrtv, pač pa je materialno škoda precejšna. Na križišču Praljakove in Dunajske ceste namreč kopljejo jarek, v katerega se je ponoči zaletel neki avtomobilist. Šofer zatrjuje, da je bil kralj kopanja premalo razsvetljen in da je bila nesreča nezgledna, čeprav je vozil s hitrostjo 30 km na uro. Šlo so izpovedale tudi številne priče. Pri nesreči se je sprednji del avtomobila skoro popolnoma razbil in trpi lastnik okoli 8000 Din škode.

Orožniška stanica Sv. Duh — Loče poroča, da sta bila te dni v Sp. Lazah in v Ločah izvršena dva drzna vloma. V Ločah so tatovi vlomili v tamošnje železniško skladišče in odnesli zabojo s pletlinim strojem v vrednosti 7500 Din. Iz dveh drugih zabojev pa so pokradli še drugo robo, tako

srcaje, nogavice, rokavice itd. Skupna škoda znaša 10.000 Din. V Sp. Lazah so vlomili pri kovaču Zbičajniku, kjer so odnesli nekaj komadov orodja.

Sokol

— Zber župnih prosvetarjev župe Ljubljana se bo vršil dne 17. novembra ob 9. zjutraj v Sokolskem domu na Taboru. Razpravljalo se bo med drugim tudi o tem, kako bi se dalo prosvetno delo v župi poživiti.

— Nov Sokolski dom. Sokolsko društvo v Slovenjgradu bo dne 17. t. m. otvorilo svoj novi dom s svečano akademijo.

— Natečaj na II. jugoslovanski vsesokolski zlet. JSS je razpisal natečaj za: 1. umetniški osnutek plakata; 2. model članskega in naraščajočega zletnega znaka; 3. umetniški osnutek za tri vrste razglednic. Za najboljšje načrte so določene nagrade od 500 do 5000 Din. Rok za predložitev osnutkov je 15. december 1929.

— Literarna komisija. V zadnji številki Sokolskega glasnika čitamo, da je bila dne 18. oktobra v Ljubljani seja literarne komisije, ki je bila izvoljena na seji župnih načelnikov na Sušaku. Seje so se udeležili bratje dr. Murnik, Jesih, Trček, Burgstaler (Ljubljana), Sulce, Bičarić (Zagreb), Skotsky (Osijek), Vojinović (Beograd). Po daljši razpravi je bilo sprejeto načelo, da je literarna komisija odsek načelnikstva JSS, kateremu izroča vse svoje sklepe v odobritev. Poglavitna naloga literarne komisije je, da izenači in določi telovadno izrazoslovje. — Ta korak prav iskreno pozdravljamo. Priporočamo pa bratom iz Ljubljane, ki so v tej komisiji, da posvetijo zlasti slovenskim izrazom vse svoje znanje in ljubezen. Dela bo velik, kajti v dosedanjih naši tehnični terminologiji je vse polno izrazov, ki so vse prej kakor slovenski. Bratje naj se tudi zavedajo, da se bodo dale napake, ki bi jih zdaj storili, kesneje le težko popraviti.

Iz Rožne doline

Dolgo smo čakali, da se nas je mestni magistrat usnil in nam položil na poti, ki vodi naravnost od Svetčeve ulice proti cesti VIII. v Rožni dolini, cevi, po katerih se odteka voda. Si tem je sedaj pot uporabljava za vozove, nikakor pa ne za pešce, ker je na nji toliko blata in je tako zvočena, da se sploh ne more več govoriti o kaki poti.

Prosimo torej vsi prizadeti, da nam mestni magistrat napelje na omenjeno pot od Svetčeve ulice do meje mestne občine peska vsaj toliko, da bo vsem pasantom omogočena počpost.

Tudi občina Vič in olepševalno društvo v Rožni dolini naj pogledajo na cesto VIII., da redni pasanti, ki hodimo v Rožno dolino, ne utonemo v blatu; posebno sedaj ob deževnem jesenskem in zimskem času.

Upamo, da naša prošnja ne bo zaman in pričakujemo, da bo v najkrajšem času uslišana.

Pasanti.

Cesta za Gradom

je prava pastorka mestnega magistrata ljubljanskega. Ker nima kanalizacije, gazi- zijo pešci blato do gležnjev. Sedaj so cesto nasulj, pa kako! Po sredi ceste so napolnili namesto prodnega kamena ostro robat gruč, ob kralju pa hločast pesek, ki se je ob sedanjem deževju razmočil tako, da je blata še več. Preko ceste ni nikjer nobenega tlakovanega prehoda, zato mora vsak pešec preko nasutega gruča, ki mu nareže podplate zlasti pri galošah in snežkah. Cesta za Gradom je ena najbolj prometnih ljubljanskih cest, skoro v sredini mesta, zato je taka brezbržnost vse obsojne vredna. Dalje je ta cesta navzlic ponovnim prošnjam še vedno brez vodovoda.

Ako mestni magistrat težko ustreže željam hiš. poseselnikov, pa naj se ozira vsaj na onih 12 najemnikov, ki so glede vodovoda tudi prizadehi. Če ima magistrat kredit za olepševalna dela, ga bo imel tudi za higienske naprave kakor sta vodovod in kanalizacija. Prosimo najne odpomoči!

Rdeči križ v Ljubljani

Pod tem naslovom je že prekrat apeliral odbor Rdečega križa na slovensko javnost, da pristopa k Rdečemu križu in podpira njegovo humano delo.

Prav je tako, vendar pa se mi zdi, da nobena pokrajina v naši državi ni tako preprežena z raznimi karitativnimi društvi kot ravno naša.

Po človekoljubnih organizacijah bo gotovo prva v državi, kljub temu, da število članstva v Rdečem križu ni ravno najvišje.

Ker je pa Rdeči križ res eminentno važna humanitarna ustanova, sem mnenja, da bi kazalo vsaj tu pri nas spojit nekatero drugo dobrodelno organizacijo z organizacijo Rdečega križa.

Kaj bi bilo n. pr. če bi se naša gasilna društva pretvorila v nekatere podružnice Rdečega križa? Eni kot drugi zasledujejo skoro iste cilje in tudi njihovo delo gre roka v roki. Je pa še več drugih organizacij, ki bi se prav lahko spojile z Rdečim križem in tako ustvarile enotno, res močno

Ona si je osvojila mnogo src

s svojim soločnim nasmehom obkroženim z nizom zdravih in lepih zob, poslednje pa z dnevno uporabo, že skozi 40 let preizkušeno in osvežujočo zobno kremo

SARGOV

KALODONT
Zdravi zobje

državno humanitarno organizacijo.

Saj, komur gre res zgolj za idejo samo in za nesebično pomoč trpečim, pač ne bo našel ovir, ki bi mu zabranjevale slobodno delo v skupni organizaciji.

Pozabiti pa tudi ne smemo, da imamo pri nas veliko lepih humanitarnih organizacij, ki jih naši južni bratje še ne poznajo, in ki bi jih lahko potom splošno znane organizacije Rdečega križa razširili po vsej državi.

Rdeči križ ima tudi razne zakonske ugodnosti, ki jih druge naše humanitarne organizacije nimajo, prišle pa bi do njih, če se združijo z Rdečim križem. Razmišljajte! Gasilec.

Avtopromet in škandalozna cesta Ljubljana-Medno

Vsak potnik se boji, da se bo danes ali jutri ustavljal avtopromet na tej skrajno razdrapani cesti. Bati se je pa treba tudi vsak hip katastrofe, ker ni čuda, ako se zloži os ali kak drug važni del avtomobila, ki ga meče sam pa tja — kakor otrok žogo. Kdo naj odgovarja za take nesreče, mar lastnik avta, ki itak trpi ogromno škodo na avtomobilu.

Bilo bi zelo priporočljivo, da si organi gradbene direkcije ogledajo to cesto. Zakaj se odlašajo s popravilom tako v poznem jeseni. Bilo bi umestno, da se ji privoži za en mesec valjar, da bi jo spremenil v to, kar je bila nekoč. Ako ostane v takem stanju še nekaj časa, bodo avtomobilisti primorani nabaviti čolne, za kar jim bo dal jesenski dež dolet vode in blata, da bodo lahko vneli po njem.

Če ni kredita za popravilo, bi se pa moralo najeti posojilo. Zakaj vendar plačujejo avtomobilisti visoke takse, ali mar zato, da uničujejo svoje avtomobile? Pogledjte kosedom, po kakšnih cestah se vozijo oni. —

Beležnica

Koledar.

Danes: Sreda, 13. novembra 1929, katoličani: Stanislav, pravoslavni: 31. oktobra, Stahije.

Današnje preditve.

Drama: Velika abeceda. B.

Opera: Beneška noč.

Kino Matica: Beg od lubezni. (Jenny Jugo).

Kino Ideal: Stric Tomova koča.

Kino Ljubljanski Dvor: K nebu pod oblake.

Predavanje za fotoamaterje in prijatelje fotografije od 20. v veliki dvorani hotela Union.

Dežurne lekarne.

Danes: Bahovec, Kongresni trg, Ustar, Sv. Petra cesta, Hočevar, Sp. Šiška.

Definicija.

— Papa, kaj je odmev?

— To je edino, kar ni zadnja beseda, kadar govori mamica.

Neobvezno.

Šef pripoveduje anekdote in vsi, razen praktikanca, se smejejo.

— Zakaj se ne smejete? vpraša prokurist prestrašeno.

— Saj so mi itak odpovedali službo.

Prosveta Janezek-Nosanček

Saj ni verjetno, kako težko je dobiti dobro igro za deco. In vendar je najti lažje vse, kakor igro, ki bi resnično zadovoljila deco, uklepal njeno zanimanje in ji nudila poleg pisane zabave tudi za srce in um par ur koristno prijetno trajajoč užitek.

Tale »Janezek - Nosanček« ni idealna otroška igra, a je med najboljšimi; morda se zlasti po zaslugi režiserja, prof. Šesta, ki je storil zanjo vse mogoče ter jo napolnil z najrazličnejšimi domisleki, vzdržal na odru dalje kakor druge. Za oči dece je tu nanižano toliko zanimivega, presenetljivega, čarobnega, komičnega, romantičnega in lepega, da vzdrži celo kritična deca brez godrnjanja cele tri ure trajajočo predstavo s petimi dolgimi dejanji v stihih.

Janezek, branjeveke Korenke lepi in bistri simko, pove stari Maruš, čarovnica, go- lo resnico: da je ostudna stara babnica, grbava in z grdim dolgim nosom. Čarovnica je zato razžaljena in priča tudi Janezku grbo in dolg nos. Niti mati Korenka ga noče več poznati. Janezek odide zato k dobremu kralju.

Ta smešno despotski kralj ima hčerko Mucko, ki se kakor kraljevič v »Treh oranžah« in kakor princeza v »Švandi dudak« ne more nikoli smejati. Tu zve Janezek, da je treba najti neko zelišče, ga umešiti v testo za kolač in ga dati Mucki — da se bo takoj začela krohotali. V Janezka se Mucka mahoma zaljubi, a Janezka mučita v kuhinji dvorec kuhar in kuharica. In ker Janezek misli le na to, kako bi našel čudodelno, smehtovorno zelišče, se ga umešili palček Murgelj. Odreši ga dolgega nosu in grbe. Kako se to zgodi, nismo razumeli, niti vi-

Dnevne vesti.

— Plodonošno delovanje češkoslovaškega poslanika Jana Sebe. Češkoslovaški poslanik na našem dvoru g. Jan Seba, ki je bil izvoljen za narodnega poslanca in je včeraj zapustil Beograd, si je pridobil za zblizanje obeh narodov, pa tudi za Čehe in Slovence v Jugoslaviji neveljavih zaslug. Njemu se imajo Slovaki zahvaliti, da so dobili v Petrovcu svojo gimnazijo, ki je edina slovaška gimnazija v Jugoslaviji. Njegovo delo je tudi krasen češkoslovaški dom v Beogradu. On je dal inicijativu, da se ustanovi v Beogradu Šafačikova knjižnica. Veliko pozornost je posvečal tudi razvoju češkoslovaškega šolstva v naši državi in zato ni čuda, da je bil med Čehi in Slovaki v Jugoslaviji splošno priljubljen. Pred odhodom je obljubil, da bo deloval za interese češkoslovaških kolonij v Jugoslaviji tudi v bodoče in da bo v Pragi ob enem poslanec češkoslovaških iz Jugoslavije. G. Seba je tudi velik prijatelj našega sporta.

— Prevoz semskih ostankov naših vojakov na Češkoslovaškem. Prebivalstvo Nymburka se je zbralo v nedeljo popoldne na kolodvoru, da počasti spomin semskih ostankov 1221 jugoslovenskih vojakov, ki so bili po odredbi naše vlade prepeljani v mavzolej v Jindrichovicih. Na kolodvoru so se zbrali zastopniki uradov, kulturnih, prosvetnih ustanov, humanitarnih korporacij in mnogo občinstva. Ko je prišel vlak z zemeljskimi ostanki naših vojakov, sta spregovorila okrajni hejtmann dr. Batha in župan Nymburka J. Fiala. Pijetetno svečanost je zaključil z gniljivim nagovorom zastopnik ministrstva narodne obrambe podpolkovnik Holy, na kar je zaigrala vojaška godba jugoslovensko in češkoslovaško himno. Iz Čeških Budejovic je odpejal v nedeljo zvečer poseben vlak zemlske ostanke 140 jugoslovenskih vojakov proti Plznu. Na kolodvoru so se zbrali zastopniki uradov in vojske. Pred vagonom, v katerem so bili zemeljski ostanki naših vojakov, je stala častna četa. General Češek, ki je položil na kratec venec, se je spominjal jugoslovenskih vojakov v imenu češkoslovaške vojske. V imenu češkoslovaške-jugoslovenske lige, ki je tudi položila na krste venec, je počastil spomin naših vojakov dr. Beran, v imenu češkoslovaške vlade pa podpolkovnik Holy. Pijetetna svečanost je bila zaključena z jugoslovensko in češkoslovaško himno.

— Proslava našega narodnega praznika v Pragi. V Pragi se je sestavil slavnostni odbor iz zastopnikov češkoslovaške-jugoslovenske lige in iz vseh jugoslovenskih društev, da pripravijo in organizirajo proslavo jugoslovenskega narodnega praznika 1. decembra. V Smetanovi dvorani Meestuega doma se bo vršil 1. decembra svečan koncert, pred katerim spregovorita o pomenu 1. decembra primator dr. Baxa in naš poslanik dr. Angelinović. Na koncertu nastopijo profesorica konservatorija v Beogradu Marija Mihajlovičeva, češka Filharmonija in pevski zbor Smetanec.

— Odličen hrvatski učenjak v Brnu. V Brnu se mudi že več dni kot gost filozofske fakultete Masarykove univerze redni profesor zagrebske univerze Petar Skok. Skok je odličen strokovnjak na polju romanske filologije in spada v generacijo hrvatske omladine, ki je navezala tesne stike s češkim kulturnim svetom. Skok je bil izvoljen tudi za zunanjega člana Slovenskega instituta. V ponedeljek je predaval o slovan-ko-rumunskih jezikovnih stikih.

— Koledar družbe sv. Cirila in Metoda za leto 1930. je pravkar izšel. Natisnila ga je Narodna tiskarna, kjer so dosedaj izšli sploh vsi družinski koledarji. Poleg običajne koledarske vsebine ima izčrpano poročilo o letošnjem 40. veliki skupščini CMD v Kranju dne 15. septembra, pregled družbene imovine, seznam podružnic in imenik družbinega vodstva, nadzornišva in razsodišča. V dveh nekrologih in v članku »Smrtne žrtve«, dalje CM družba čast svojim koncem leta 1928. in tekoma leta 1929. umrlih članom in prijateljem. Dolga vrsta jih je in med njimi je mnogo takih, ki so si za našo šolsko družbo pridobili upravnih nemilostnih zaslug. Navajamo samo nekatere: Dr. Jerjava, dr. Gosaka, prof. Vajdo, dr. T. Schiffrerja itd. Prav zanimiva sta članka »Nemški Schulverein in Slovenci na Kočevskem« ter »Boli za Drago«. Leposlovne prispevke so v koledarju priobčili: Ksaver Meško, Mara Lamutova, Marica Bartolova in Manica. Na prvem mestu v koledarju je slika in članek »Kako sem Prešerna nabiral« ustanovitelja in prvega predsednika CMD Toma Zupana, ki bo 21. decembra t. l. slavil svojo devetdesetletnico. Članek, katerega začetek je faksimilaren, bo tako po svoji vsebini, kakor po originalnem stilu svojega pisca zanimal zlasti literarne historike. Koledar toplotno priporočamo. Stane 15 Din. Na prodaj ga ima Družba, njene podružnice in vse knjigarne.

— Srpska književna zadruga v Beogradu je te dni izdala 32. kolo svojih knjig in jih bo pričela te dni po poverljivostih razpošiljati naročnikom. Ljubljanski poverjenik sprejema naročila samo še do 16. t. m. na naslov: Kravos Vladimir, palača Delavske zbornice, Ljubljana. Na poznejša naročila se poverjenik ne bo mogel ozirati.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da ni pričakovati nobenih sprememb. Včeraj je bilo po vseh krajih naše države oblačno in večinoma deževno. Najvišja temperatura je znašala v Splitu in Skoplju 17, v Mariboru 13, v Zagrebu, Beogradu in Sarajevu 12, v Ljubljani 10.4. Davi je kazal barometer v Ljubljani 755.3 mm, temperatura je znašala 4.4.

— Popravek. Včeraj smo objavili zanimiv odgovor na našo anketo glede celibata uradnikov, v katerem je bilo nekaj napak, ki kvari smisel. V petem odstavku bi se moralo glasil: Prepustiti pa otroka drugim ženskam... V šestem odstavku: Samo v enem primeru bi celibat ne bil potreben... Druge manjše muhe tiskarskega škrata so lahko čitatelji sami prepodili.

— Smrtna kosa. Ugledni rodbini župana v Trzinu g. Ivana Lončarja je ugrabila neizprosna smrt hčerko Metko v nežni starosti 9 let. K večnemu počitku jo položijo jutri ob 17. Lohka ji zemlja! Težko prizadeti rodbini iskreno sožalje!

— 80letni starček želi nasaj v zapor. Zagrebska policija je te dni polovila več delamrznih in brezposelnih tipov in jih izgnala v pristojne občine. Med njimi je bil tudi 80letni slepi starček Jovica Mate, ki ga je policija poslala v Karlovac. Tam je starček prosil, naj ga zopet zapro, češ, da se mu je v zaporu boljše godilo in da mu ni bilo treba skrbeti za hrano in postrežbo. Mož je bil namreč pred 13 leti oboje rad in umora na 16 let je že, pa so mu kazen za tri leta znižali. V ječi je nesrečnež osepel. Zato ni čuda, da hoče nazaj v zapor, katerega se je že privadil.

— Radi dekleta šilo v sree. V selu Cernika pri Novi Gradski eta Ivan Coha in Anton Stanislav sovalila Stjepana Baruna radi dekleta. Te dni sta ga ponoči počakala v zasedi in ga napadla. Barun je v silobranu potegnil čevlarsko šilo in sumil ž njim Stanislava. Zadel ga je naravnost v erce in je bil nesrečni mladenič takoj mrtev. V spopadu je bil ranjen tudi Coha, katerega so morali prepeljati v bolnico.

— Ponarejeni zdravniški recepti. Nedavno je v Subotici dvignila mnogo prahu afera s ponarejenimi zdravniškimi recepti okrogne urada za zavarovanje delavcev. V lekarni Ivana Richterja je policija našla okoli 200 ponarejenih receptov in je na podlagi tega lekarnarja aretirala ter izročila sodišču, ki ga je pa kmalu izpustilo. Sedaj so pri bolniški blagajni znova našli ponarejene recepte, ki so jih izsledili v petih lekarnah. Okrogni urad je zadevo znova prijavil državnemu pravdnstvu.

— Velik požar v Bečkerek. V ponedeljek zjutraj je izbruhnil v poslopju podjetja »Merkur« v Velikem Bečkereku velik požar, ki se je naglo širil. Goreti je začelo v avtomobilski garaži, ki je z avtom vred zgorela, ogenj se je pa razširil tudi na sedmo skladišče, v katerem so bili trije večji in 16 manjših sodov ter 64 petrolejskih ročk, ki so druga za drugo eksplodirale. Detonacije so bile tako močne, da so se slišale po vsem mestu. O požaru je bila obveščena tudi policija, ki je takoj zaprla vse dohode in preprečila večjo nesrečo. Ogenj se je razširil tudi na skladišče soli, toda gasilcem se je končno posrečilo požar omejiti. Škoda znaša okoli 200.000 Din.

ŽENE IN DEKLETA!

Vaš idealnolepi ljubljeneec srca, oboževani

Charles Farrell

priprost, nepokvarjen sin narave in planin je videl prvič v svojem življenju ženo, lepo in vabljivo, ter začul v svojem srou presladko, omamljivo pesem

MELODIJO KRVI

Pridite, prisluhnite in čuli jo boste tudi Vi v

Elitnem kinu Matica

— Sin ubil očeta - pijanca. Pretresljiva rodbinska tragedija se je te dni odigrala v Crepaji pri Velikem Bečkereku. Po smrti svoje žene se je premožni posestnik Kosta Kolar udal plačji. Zanimarjal je svoje štiri otroke in ni se brizgal za posvetilo, ki je slo rakovo pot. V ponedeljek je zopet prišel pijan v spremstvu nekega muzikanta domov. Njegovega 17letnega sina Lazarja je pograbil jeza, ni se več mogel premagovati in pograbil je sekira, s katero je očeta dvakrat udaril po glavi, tako da je bil nesrečnež takoj mrtev. Mladega ubijalca so zaprli.

— Samomoril. Na strašen način si je v ponedeljek končal življenje 18letni Marinko Deverčerski iz Srbobrana. Legel je na progo in vlak, ki je privozil iz Starega Bečerega, mu je odtrgal glavo. Strojevodja je prepoznal opazil samomorilnega kandidata in ni mogel vlaka ustaviti. Pri mladšem samomurilcu so našli na roditelje naslovljeno pismo, v katerem pravi, da ga je oče razžalil in da noče več živeti v robstvu. Policija je uvedla preskavo. — Nedavno smo poročali, da so pri Brgulju na otoku Molata potegnili iz vode truplo neznanega utopljenca. Kasneje so ugotovili, da gre za madžarskega študenta Alfreda Haumanna. Sprva so bile oblasti prepričane, da gre za nesrečo, toda te dni so našli v kabini parnika »Morossini«, s katerega je študent brez sledu izginil, poslovljno pismo. Haumann se je v pismo poslovlil od svojih roditeljev, češ, da ga je neozdravljiva bolezen poglala v smrt. Mladenič se je namreč že leto dni zdravil na Jadranu, pa se njegovo stanje ni zboljšalo. Oblasti so o tragediji obvestile študentove roditelje v Budimpešti. — Na Sušaku si je prerzal z britviljo vrat pristanjski delavec Jakob Vlašić. Pokojni je bil slaboumen in je šele nedavno zapustil umobolnico na Stenjevcu.

Pozor, mladoporočenci!

Oglejte si zalogo: otomane v raznih vzorcih, peresnice, žarnice, drvine, salonske garniture dobite najceneje samo pri trvdici

F. SAJOVIC, Ljubljana, Stari trg 6.

— Mali vsroki — volike posledice. To se pripeti tudi pri zobeh, katerih odporost se zmanjša, ako se škodljivi zobni kamni ustalijo in pokaže svoj kvari vpliv. K areči se da to zlo iztebiti s skrbno nego ust. V našo obrambo nas podpira ekozi 40 let poznana in izkušena Kalodont-zobna krema, ki se je po izkustvu izkazala kot učinkovito sredstvo proti zobnemu kamnu.

Iz Ljubliane

—lj Napravite red pri dolenjskem mestu. Naš včerajšnji in predvčerajšnji apel na mestni magistrat glede odstranitve blata in ureditve pasaze ob Perdanovi hiši na Dolenjski cesti je bil adresiran na napačni naslov, kajti cesta je erarska in je tudi v erareki upravi. Mislimo pa, da bo kljub gornjemu napačno naslovljenemu apelu državna cestna uprava na svoji cesti napravila red, kajti nedopustno je, da bi v mestu na državnih cestah ležalo blato na kupih po več tednov, dočim ga mestna občina raz svojih cest odstrani takoj po izvršenem strganju; kupi blata ne ležijo namreč etino po Dolenjski cesti, marveč tudi po več tednov in mesece po ostalih državnih cestah, predvsem po Tržaški, Dunajski, Gospozavetki in Celovski cesti.

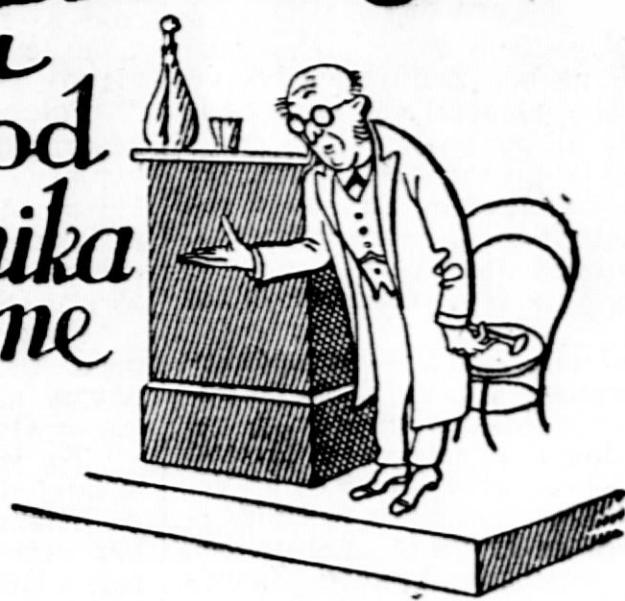
—lj Postavite krmilne truzice na vrtove in v park! Naše ptice pevke, kar se jih na zimo ne preseli v južne kraje, so se iz bližnjih gozdov približale hišam, vrtovom in parkom, kjer stikajo za hrano. Ker je zima s snegom in mrazom na pragu, je treba zdaj po parkih in vrtovih postaviti truzice ter jih napolniti s ptičjim živcem — raznim zrnjem, drobtinam in bučnim semenom.

—lj Friškovec — zazidan. Ob Maistrovi ulici in Masarykovi cesti je z ravnoakrogajenima dvema vilama naš Friškovec v celnem obsegu zazidan in če bo mestna občina danes ali jutri uredila hodnike in razsvetljavo, — kar je seveda nujna potreba, — bo ta del mesta zelo lep. Seve da bo treba misliti potem tudi na odstranitev starih neokusnih barak, ki celo to prijetno okoličje samo kvarijo.

—lj Mučenje živali. Danes dopoldne so bili pasanti na Miklošičevi cesti priča prav mučnega prizora. Že ob en četrt na 9. si je namreč pred Bahovčovo hišo zlomil no go konj, ki še sedajle ob tri četrt na 11. ko to pišemo, leži na cesti in ovira promet. Silno trpljenje naj bi konju skrajšali s strelom, ker ni od nikoder niti konjača niti konjskega mesarja, čeprav je eden v bližnji Prečni ulici. Sicer policija nima pravice streljati tujih konj, vendar bi gotovo nikdo ne protestiral, če bi v takih slučajih postopala odločno, da se ne bi domače in tuje občinstvo upravičeno zgražalo.

—lj Violinski koncerti v Ljubljani. V ponedeljek, dne 18. t. m. ob 20 uri bo v velikim Unionski dvorani koncert violinskega virtuosa Antona Maskeva. Virtuos, zrel umetnik, je prepotoval s koncerti celo Evropo kakor tudi Severno Ameriko, dal na obeh kontinentih veliko število koncertov

Snježnost je cenejša od zdravnika in lekarne

V vsaki službi in pri vsakem delu se človek lahko okuži. Večino kužnih bolezni nalezeh z rokami. Zato si vselej umij roke z milom, ki čisti in razkužuje. Milo Aibus za umivanje odstranja s telesa nesnago, znoj, prah in kužne klice. Če rabiš milo Aibus za umivanje, si prihraniš izdatke za zdravnik in lekarno.

Zahtevaj v vsaki trgovini

—lj Ženske vzgojevalno in podporno društvo »Mladik« v Ljubljani razpisuje 2 ustanovi po 500 Din, ki se izplačata dne 1. decembra 1929 marljivima in ubožnima gojenkama višjega razreda na tukajšnji ženski realni gimnaziji. Prošnje je vložiti z zadnjim izpričevalom in ubožnim listom potom šolskega ravateljstva na »Mladik« v Ljubljani do 25. t. m.

—lj Sigurne nastop doma in v družbi. Atena beleži lahko zopet novo, izredno poredno prireditev. Pred nabito polno dvorano je govoril g. prof. O. Šest v prijaznem konverzacijskem tonu o pozdravu, predstavljanju in marsikateri podobnim, kar se dozdeva skoraj vsakdanje in proti čemur se dnevno greši, rado tudi v najodličnejših

krogih. Občinstvo zbrano iz vseh slojev, je sledilo zabavno-poučnim besedam tudi na tem polju spretne govornika, z veselje in živahno napetostjo. Prihodnji ponedeljek ob isti uri se vrši nadaljevanje. Profesor Šest živi med nami in ve kot uglasjen gentleman česa nam manjka, čemu bi nas hoteli drugi učiti, ki vidijo v nas še samo »Balkanec«, to omenjam tako mimogrede. Zadolgoleten poslušalec. 636/a

—lj Pevsko društvo Ljubljanski Zvon. Drevo soprani in alti, v četrti in petek tenori in bas. Nastop!

—lj Risalna oradja kupite najboljši pri Fr. P. Zajec, izprašan optik, Ljubljana, Stari trg 9 36 T

KAKO ODPRAVIMO STANOVANJSKO BEDO BREZPOSELNOŠČE IN INDUSTRIJSKO KRIZO?

Dokler se kmetu ne bo godilo bolje, bodo tudi drugi stanovi v stiski

18

V sobotni številki »Slov. Naroda« je po dolgem času nekdo (podpisan je kmet) pokazal res kal, v kateri tiči zlo današnje krizo, moramo predvsem pomagati kmetu. godilo, bi se godilo dobro tudi vsem drugim stanovom. Naravno je, da sili kmet v mesto, kajti tudi on bi rad zboljšal svoj položaj, kakor si želi to vsak človek. Na svoji kmetiji si pa na noben način ne bo ustvaril lepšega življenja, dokler vladajo današnje gospodarske razmere. Njemu se ne izplača obdelovati zemlje, ker mora svoje prideleke preprosti prodajati, kar pa mora sam kupiti, je vse drago. Če gre delat v mesto, dobi tam stalen zaslužek ne glede na sušo, moč in druge naravne kmetom škodljive pojave. Če pa naraste dohodek kmetov v mesto, imamo tu kmalu brezposelnost, kateri se pridruži tudi beda. Iz tega sledi, da ako hočemo odpraviti krizo, moramo predvsem pomagati kmetu. Danes se izmed vseh slojev na slabše godi kmetu. Vsak živi bolje od njega in vendar je ravno kmet tisti, ki hrani vse človeštvo. On lahko živi brez nas, a mi ne moremo brez njega. Že samo iz tega vzroka bi morali zboljšati njegov položaj. Vprašanje je samo, kako.

Navedel bom svoje mnenje z željo, da če kdo ve za boljše rešitev, naj se čimprej oglasi.

Prvo in glavno kmetovo delo je, da se organizira. On mora imeti ravno tako svojo organizacijo, kot jo imajo drugi stanovi in tudi po takem vzorcu. Na pr.: učitelji imajo svojo strokovno organizacijo, katero vodijo učitelji sami. Ti vodje učiteljske organizacije ne bodo storili nobenega koraka v škodo učiteljstva iz enostavnega razloga, ker bi morali trpeti škodo ravno tako oni, kakor njihovi tovariši. Iz istega razloga bi morala imeti bodoča kmetška organizacija na čelu kmete. Oni vedo bolje kot kdorkoli drugi, kaj je za nje dobro in kaj slabo. Taka organizacija bi imela v pregledu ves pridelek svojih članov ter bi skrbela, da se njih pridelek razpečajo čim dražje, ter jim preskrbovala direktno od producentov potrebne industrijske proizvode. Sporočala bi svojim članom točne cene raznih tržišč. Na ta način bi odpadli prekupčevalci ter bi njih dobiček šel v žep kmetov samega. Kakor hitro bo kmet dobil več denarja v svoje roke, bo tudi več porabil. Ker po večini rabi kmet industrijsko blago, bi se delo v tovarnah povečalo tu vsaj brezposelni bi izgini.

Bestijalen umor

Na Češkoslovaškem so v zadnjem času umori na dnevnem redu. Komaj se je poglobilo razburjenje po umoru nočnega čuvaja Neumanna v Pragi, že je bil izvršen nov umor, katerega žrtve je postala 23letna uradnica lesne tvrdke v Pragi Ljudmila Grubbar. Njeno okrvavljeno obleko in perilo so našli deloma na bregu Vltave, deloma pa v reki sami. Trupla početka niso mogli najti. V pisarni, kjer je bila zaposlena, je bilo vse razmetano, a miza in stene oškropljene s krvjo. Policija je takoj mobilizirala vse svoj aparat, da najde truplo in morilca.

Umora je bil osumljen uslužbenec iste tvrdke František Lukšik, zaposlen kot pomočnik vrtnarja. Umor je bil odkrit v nedeljo popoldne in Lukšik se je vrnil domov šele po polnoči. Detektivi so ga aretirali in zaslislali. Mož je priznal, da je Grubbarovo umoril, da bi se polastil denarja, ki ga je imela v blagajni. Po umoru je vzel iz blagajne 5000 kron. V ponedeljek zjutraj so privedli morilca na kraj zločina, kjer je pokazal, kako je vrgel truplo v Vltavo. Truplo so res kmalu potegnili iz Vltave. Na desnem senu je zljala globoka rana. Poleg tega je imela Grubbarova zadrgnjen vrat. Morilec je točno opisal svoj zločin in priznal, da je

imel že davno namen Grubbarovo umoriti. Mož je bil že šestkrat kaznovan, toda podjetje ni vedelo, da ima opraviti z zločincem, sicer bi ga ne bilo sprejelo v službo.

Odložite otroke v garderobi

V nekem moskovskem kinu so uredili posebno garderobo, kjer puščajo posestniki med predstavami svoje otročiče. Evo, kako opisujejo sovjetski listi prizore pred garderobo neobglenčkov.

Med drugo in tretjo predstavo nastane velika gneča. Tako državljani, tu imaš galoše in tu otroke, kriči garderobier. — Ne pritiskajte tako iz zadnjih vrst, sicer nas stlačite! — Tovariši, še par otrok in par galoš. Dal si mi samo enega otroka in eno galošo. — Ne zadržujte nas, vzemite otroke, sicer zamudimo prvi del. — Tu je številka za otroke, toda plačati morate deset kopejk. — Tovariši, dal si mi napačno številko. Moj deček ima črne lase, tale je pa rdečelas. — Nič ne de, doma se pobotajte.

Po predstavi. Vse se gnete pred garderobo, garderobier pa kriči: Sam vrag se spoznaj v tem! Galoše je vedno premalo, otrok pa preveč. Že zopet mi jih je nekaj ostalo.

Augustus Muir

Črna maska

Roman

— Da. Napademo ga v lupo, ko se bo pripravil na pot. Zadolžen bo, da gre z ameriško pogodbo vse tako gladko od rok, a mi ga presenetimo nepripravljenega. Ti prevzameš soferja, jaz pa opraviš s Colensom. Jim bo v rezervi. In če bi hotel Colenso pobegniti, mu pomolimo pod nos tole.

Potegnil je iz žepa revolver in ga pregledal.

— Vzemite tale zavoj, — je nadaljeval. — Prihraniva si nekaj časa, če odneseš tole takoj Rosamundi. Reci ji, naj zavoj nemudoma odpelje v ovčarjevo kočjo in bo dobre volje, dokler se ne vrneva. Tam bo na varnem, a tu se utegne razviti boj na življenje in smrt. Ne, Colensa ne pripeljem v kočjo. Zasnoval sem boljši načrt.

Iztegnil je roko po zavoj, da ga še enkrat potežka in zapomnil si je obseg. — Z Jimovo pomočjo napraviva duplikat prav hitro. Ti lahko greš. Čakal te bom pod oknom na vogalu.

Ločila sta se. Sandy je krenil čez travnik k oknu. Hepburn se je pa plazil med grmovjem proti hribčku. Kmalu je bil pri visokem zidu, ki ga je srečno preplezal in hitel dalje. Čim je prišel do hribčka, je tiho zažvižgal.

Začul je korake, toda odgovora ni bilo. Zato je zaklical svoje ime.

Takoj je zaslišal Rosamundin glas vrh hribčka in hitel je tja.

— Nisem vedela, kdo je, — je dejala in povsila oči. — Kje je pa Crozier-Tate?

— V gradu. Glejte, prinašam vam tole. Vzemite zavoj in vrnite se takoj v kočjo nad Črnim nasipom.

— Kaj vidva ne pojdetaj z menoj? — je vprašala presenečeno.

— Vrneva se, čim opraviša svoj posel, — je odgovoril in ji izročil zavoj. — Pazite nanj. Vreden je vrečo zlata. To je stenografski zapisnik anglo-ameriške pogodbe in vseli podrobnosti o konferenci. Pogajanja so poslušali lopovi s pomočjo skritega mikrofona v knjižnici. Če je to Colensova ideja, se mu odkrijem. Sicer pa upam, da se prav kmalu srečava in da mu bom lahko izrazil svoje občudovanje.

— Ste prepričani, da vam ne preti nevarnost? — je vprašala z drhtečim glasom. — Ali smem z vami? Gotovo bi vam lahko pomagala.

— Ne, ne smete. S Colensom opraviša sama. Gotovo se že pripravlja na pot v Glasgow, kamor odpotuje, čim bo zadeva s pogodbo urejena. Najbolje bo, da obračunamo z njim takoj tu, da mu prekrizamo vse druge račune.

— Vem, vem, je zašepetala Rosa-

38

munda: — To je grozno! In vse to delate zavoljo mene — vi, ki ste že toliko storili zame!

Slišal je, kako ji je zadržel glas in kako zadržuje solze. Ne da bi se prav zavedal, kaj počneja, ji je položil obe roki na rame. Čutil je, kako zadržela in že ta občutek mu je pognal kri v glavo.

Potegnil jo je k sebi. Ni se upirala. Nasprotno, zdelo se mu je, da mu je hvaležna za pomoč. Kar se je zavedel, kaj pomenita za njo zadnji dve uri, ko je čakala sama v temi in skušala pomiriti razdraženo živce. Nastopila je reakcija. Obšlo jo je čustveno neznost.

Po tem je slišal, kako mu nekaj šepetaje, toda razumel je ni. Nastala je pavza, nakar je znova spregovorila:

— Ostanite, bojim se!

To je bila najsilnejša godba, kar jih je kdaj slišal. Bala se je zanj. Želela je, da ostane pri nji. Njena bližina mu je bila neizrečeno prijetna. Srce mu je začelo močno utripati in kri mu je vedno bolj silila v glavo.

Njegove roke so jo krepkeje stisnile. Ves svet okrog njiju je izginil, temno nebo nad njima in košato drevje okrog kribčka. Videl je samo njo, njene velike oči, zroče nanj, njena blede lica in njeno drhteče telo, naslonjeno nanj.

Zamoklo je vzdihnil in jo objel. Držal jo je v naročju in v temi je videl, kako so se njena usta odprla in kako so se zalesketali beli zobje. Toda spregovorila ni. Hotela ga je pahniti od sebe, pa ni mogla. Po tem so se njene oči zatisnile, glava ji je omahnila v njegovo naročje in zdelo se je, da so jo zapustile vse moči.

— Rosamunda!

Čutil je, kako mu diha v obraz. Spreletelo ga je nekaj nepopisno sladkega in v naslednjem hipu so se njune ustnice stisnile.

In vendar ga zasačimo

Ko se je Hepburn vrnil k oknu, kjer bi se moral sestati s Sandyjem, je opazil, da je zaprto in da o Sandyju in Jimu ni duha ne sluha. To se mu je zdelo čudno. Zavedal se je, da je bil predolgo odsoten. Kaj če se je Sandy bal zanj in ga je šel iskati? Če ga pa ni šel iskati, mora biti z Jimom v gradu. In vendar ni bilo verjetno, da bi ves ta čas pripravljala zavoj, s katerim je hotel Sandy speljati Colensa na led.

Hepburnu se je oglašila vest. S tem, da je v kritičnem trenutku kramljal z Rosamundo in se udajal ljubavni opipnosti, je morda prekršil Sandyjeve račune in zakrivil, da je Colenso odnesel pete. Kaj pa če je postal Sandy nestrpen in se je spoprijel s Colensom sam?

Hepburn je že hotel planiti tja, kjer je stal Colensov avtomobil, pa se je še pravčasno spomnil, da bi bilo to blazno. Okoliščino je poznal slabo in Sandy mu ni povedal točno, kje je skrit Co-

lensov avtomobil. Rad bi bil vedel, če so ga grajski prebivalci opazili. Potrkal je rahlo na okno in pogledal v sobo. V temni sobi je bilo vse tiho. Sandyja ni bilo v nji.

Edini, ki bi mu mogel zdaj pomagati, je bil Jim Rexworthy. Hepburn je vedel, da bo tem bolje, čim prej se sestanem z njim. Sandy mu je našel naročilo, kaj natipirati Hepburnu. Morda je Sandy baš ta trenutek v nevarnosti in pričakuje njegove pomoči.

Odprl je okno in zlezal v sobo. Zatekel se je v mizico in jo v zadnjem hipu prestrel, da ni padla. Njegov položaj je bil tem kočljivši, ker ni vedel, kaj se je bilo med njegovo odsotnostjo zgodilo. A tema je krila v sobi vse mogoče. Imel je neprijetno zavest, da je s svojo malomarnostjo vse pokvaril.

Tolazila ga je samo misel, da je Rosamunda na varnem in da se vrača v kočjo. Priznala je, da se boji zanj in namikar so se izpremenile vse nevarnosti, preteče obema, v verigo, ki ju je še tesneje vezala. Ko je počivala v njegovem naročju, je bil pripravljen zaščititi se celo Colensu, da mu je nehoti pomagal seznaniti se z njo. Zdal se je pa njegovi nazori izpremenili. Težke misli so mu rotille po glavi, ko je stopal po praznem hodniku mimo vrat, vodečih na galerijo knjižnice.

Ni vedel, ali ostane zunanj minister Behtany čez noč v Bassemdule. Če ostane, bo nedvomno v gradu detektiv, ki bo skrbel za njegovo varnost. Hepburn se je zavedal, da bi bilo zelo neprijetno, če bi ga kot sumljivega tujca aretirali in zaslišali.

Na koncu hodnika ni opazil žive duše. Pogledal je skozi okence sredi zelenih vrat na stranski hodnik, po katerem je begala služničad. Razmišljal je, kako bi prišel čim prej do Jima.

To pa ni bilo lahko. Zavedal se je, da more samo čakati. Namigniti Jimu ni mogel, ker bi se začela služničad zanimati zanj. Če je pa Sandy Jimu kaj naročil, ga bo nedvomno čakal pri oknu na vogalu.

Hepburn se je oziral po koticu, kjer bi se mogel križiti, in sklenil je počakati v prvi temni sobi. Komaj je pa prispel do dvojnih vrat, vodečih v razsvetljeno krilo gradu, je zaslišal nagle korake. Ozrl se je in zagledal Jima.

Nekaj ni bilo v redu, kajti Jimu se je na obrazu poznalo, da je razburjen.

— Me že imajo na pikli, gospod. Nisem mogel priti prej, — mislim, da me eden teh novih lakajev stalno opazuje.

— Kje Crozier-Tate?

— Odšel je, gospod. Odpeljal se je s kolesom po stezi, čez polje. Za petami so mu in rad bi jih spetal na napačno sled. Zdalj imate pristojo pot, izginito, dokler je še čas.

— A kaj je s Colensom? Mar je Crozier-Tate opustil svojo namero?

General Galgotzy v anekdotah

Kako jo je zagodel vojnemu ministrstvu — Namesto smrtne kazni dva dni domačega zavora — Afera z belo čepico

Popularni general Galgotzy, ki je umrl te dni na Dunaju, ni rad pisal. V dunajskem vojnem ministrstvu ga niso imeli radi in ker so vedeli, da sovražni črnilo in pero, so mu poslali v Sarajevo, kjer je bil divizionar, velik zavoj aktov, tičočih se nekega obmejnega konflikta, češ, naj jih nemudoma reši. Galgotzy se pa ni dal motiti. Vrzite te čunje v koš, je zapovedal svojemu pobočniku. Čez mesec dni je prišla z Dunaja vljudna urgencia. General je poklical pobočnika, rekoč: Poglejte, na Dunaju nimajo kaj delati. Ali imate še one čunje? Vrzite k njim še tole. In urgencia je romala k aktom. Čez tri dni je prišla nova in zadela jo je ista usoda. Čez 14 dni je prišlo uradno vprašanje, kaj je z akti. Galgotzy je naročil pobočniku, naj prinese vse akte in tehtnico. Stehtajte tole, — je zapovedal pobočniku. Pobočnik se je začel, toda povleče je izpolnil. Koliko tehta? — Šest in pol kg. Sedite in napišite: C. in kr. vojnemu ministrstvu na Dunaju. Na opetovano urgenco vračam šest in pol kg popisanega papirja. Galgotzy.

Ko je bil Galgotzy poveljnik kora v Premislju, je bila vsa javnost ogorčena nad njim. Šele pozneje se je zadeva pojasnila. Poročnik Stumpf je prišel v roke oderuha, ki je tako pritiskal nanj, da je hotel izvršiti samomor. Sklenil je pa ustreliti tudi oderuha. Povabil ga je v svoje stanovanje in ga je res ustrelil. Strel so privabili sosede, ki so poročniku izrgali revolver iz roke in mu preprečili samomor. Poročnik je prišel pred vojno sodišče, kjer je odkrito priznal, da je namenoma ustrelil oderuha. Bil je obsojen na smrt. Po vojnih zakonih je pa imel poveljnik kora v svojem delokrogu pravico odločati o življenju in smrti vseh vojaških zločincev od priprostega vojaka do podpolkovnika. Galgotzy se je poslužil te pravice in pomilostil poročnika. Odmeril mu je kazen — dva dni domačega zavora. Ta odredba je razburila avstrijski parlament in tisk tako, da je sam cesar Franc Jožef zahteval od generala pojasnila. Galgotzy je po svoji stari navadi odgovoril kratko: Presveti vladar! Na Stumpfovem mestu bi bil jaz storil isto.

Ko je bil Galgotzy vojaški poveljnik v Bosni, je dovolil častnikom nositi poleti bele čepice. Neki nadporočnik bosanskega polka je prispel na dopust na Dunaj in nekega dne se je iz-

prehajal v novi beli čepici po Kärntnerstrasse. Slučajno ga je srečal zloglasni polkovnik Brasseur, ki je zelo pazil na določbe glede uniforme. Zadel se je nanj, da ne sme nositi bele čepice, a nadporočnik mu je odgovoril, da ima dovoljenje generala Galgotzyja. Takoj so pisali generalu, ki pa na tri dopise sploh ni odgovoril. Končno so ga pisмено vprašali, če je res dovolil častnikom nositi bele čepice. Dobili so odgovor: Da, Galgotzy. Ko se je nadporočnik vrnil z dopusta, je moral h generalu na raport. Čuj! se je zadel nanj Galgotzy, kakšne čepice nosite, me prav nič ne briga, pač pa dobite 14 dni domačega aresta, ker ste krivi, da sem moral toliko pisati.

V avstrijski armadi so bili splošno znani njegovi nastopi na manevrih. Pri zaključnih pogovorih s častniki je padla marsikatera zbadljivka, pa tudi dovtip. Nekoč je dejal Galgotzy: Vreme je bilo izborna, polk pa ni bil vreden piskavega oreha. Ko je postal Galgotzy general, si je naročil na Dunaju uniformo, češ, naj mu pošljejo uniformo za generala srednje postave. Nekoč je moral sporočiti divizionarju, s katerim se nista dobro razumela, da je do bil sam od poveljnika kora polhval, divizionar pa po nosu. Dejal je: Eden naju dveh mora v pokoj. Mene se to ne tiče.

OTROŠKE NOGAVICE

ŽIGOM

K

L

J

U

Č

Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Dobro priporočilo.

Pozno v noč se snideta dva znanca pred vrati hotela v provincijalnem mestu.

— Se spi tu dobro?, vpraša prvi.

— Imenitno. Zvonim že pol ure, pa se nihče ne oglaš.

VELIKA IZBIRA RAZLIČNEGA LODNA IN SEVIJOTA ZA ŠPORT IN TURISTIKO

A. & E. SKABERNE, LJUBLJANA

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakah. Za odgovor znakom! — Na vprašanja brez znakov ne odgovorjamo. — Najmanjši oglas Din 5.—

»Schaffhausen«
precizne žepne ure

Ivan Pakiz, Ljubljana, Pred Skofjo 15. 2326

20odstotne kronske bone

cupuje Pučka štedionica, založni zavod d. d., Osijek, Desatičina ul. 27. 97-L

Drva, premog, koks

pri tvrdki »KURIVO«, Dunaj-ka cesta 33. — Javna skladišča (Balkan). Telefon 3434. 2480

Premog

in DRVA najbolje vrste dobavila

L. Pogačnik

Bohoričeva 5. Telefon 2059 94-L

Zastopniki

iščemo za vsa mesta Jugoslavije za nov in odličan posel, proti plači in proviziji. Javite se osebno ali pismeno na naslov: Trgovsko predvzete, Beograd, Kolarčeva št. 101, levo. 2479

Trg. hiša z vrtom

na najprometnejši točki v Rajhenburgu, blizu bazilike (farne cerkve), priprava za vsakega obrtnika, napredaj. — Pojasnila daje V. Bavec, fotograf, Rajhenburg. 2477

18 Din likanje

moške ali damske obleke. Najhitreje ganderobno zlikanje, očisti, pošije, tudi obrne. — Waller Express, Stari trg št. 19.

Vzgojiteljico

dolgoletnimi izkušnjami in pričevali, k 10 letni deklici in petletnemu dečku sprejem takoj. — Ponudbe s sliko na naslov: Ingenieur Strass Leo, Subotica. 2478

Krušno moko

in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri

A. M. Zorman
Ljubljana, Stari trg 32

L. Mikuš

LJUBLJANA Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo
dežnikov in solčnikov
ter sprehajalnih palic
Popravila se izvršujejo
— točno in solidno —

A. ROJINA
KROJAČ
za
DAME
in
GOSPODE

se je PRESELIL na Celovško cesto št. 34, vogal Frankopanske, ter se dose-
dajam kakor bodočim na-
ročnikom najtopleje pripo-
roča.

BREZPOSELNI!

Poslužite se najugodnejše prilike pletilnega stroja Walter, ki vam ga nudi F. KOS v Ljubljani, Zidovska ul. 5, s popolnim po-
ukom in najsigurnejšo eksitencio.

Makulturni papir

kg à Din 4.—

prodaja uprava Slovenskega Naroda,

Dvokolesa najboljših svetovnih
znamk v veliki izbiri zelo poc-
ni. Najnovejši modeli otroških vo-
zičkov, od preprostega do najli-
nejšega, in igrači vozčki v za-
logi. Več znamk šivalnih strojev
najnovejših modelov, deli in
pnevmatika. Ceniki franco. Pro-
daja na obroke.

»TRIBUNA« F. B. L. tovarna dvokoles in
otroških vozčkov, Ljubljana, Karlovsk. c. 4.

Prometni zavod za premog d.d. Ljubljana
prodaja po najugodnejših cenah samo na debele

Premog

domači in inozemski za domačo
kurjavo in industrijske svrhe

Kovaški premog

Koks

Brikete

Prometni zavod za premog d.d. v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15/1

direk posebnega namena.

Smrt je ugrabila iz srede srečne družine našo srčno ljubljeno
hčerko

METKO

v nežni mladosti devetih let. Pogreb se vrši v četrtek, 14. t. m., ob
5. uri popoldne na pokopališče v Trzinu.

Trzin, dne 13. novembra 1929.

Rodbina Ivan Lončar.

Žaluzije

lesenih tekstilnih rolet (dervo-
nitki) rolete iz gradnega se do-
be najceneje pri tvrdki

PETER KOBAL
Kranj — Slovenija
Tel. interurb. 32